

ارتباط پلیمورفیسم‌های ژنتیکی پذیرنده شبه Toll ۴ (TLR4) و استعداد ابتلا به

سل ریوی

چکیده

زمینه و هدف: TLR2 و TLR4 اعضایی از خانواده پذیرنده‌های شبه Toll بوده و نقش مهمی را در شناسایی و متعاقب آن پاسخ ایمنی علیه مایکوباکتری‌ها ایفا می‌کنند. ۲ پلیمورفیسم فونکسیوئل برای ژن‌های TLR2 (Asp299Gly A→G Thr399Ile C→T) TLR4 (Arg677Trp C→T, Arg753Gln G→A) با اثر منفی بر عملکرد آنها مرتبط بوده‌اند، از این‌رو ممکن است پاسخ ایمنی ذاتی میزان در برابر مایکوباکتری‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. هدف از این مطالعه بررسی واریانت‌های ژنتیکی TLR2 و TLR4 در جمعیتی از بیماران ایرانی مبتلا به سل ریوی و مقایسه آنها با افراد سالم بوده است.

روش بررسی: بر روی ۹۶ بیمار و ۱۲۲ فرد شاهد سالم یک مطالعه "مورد-شاهد" انجام شد. روش تعیین ژنوتایپ بر پایه یک تکنیک جدید PCR-SSP صورت گرفت. توزیع آلی و ژنوتایپی پلیمورفیسم‌های مذکور توسط آزمون دقیق فیشر در گروه‌های بیماران و افراد کنترل مقایسه شدند.

یافته‌ها: فراوانی آلی‌های واریانت (Ile399 Gly299) TLR4 در بیماران به صورت معنی‌داری بیشتر از افراد گروه کنترل بود ($p < 0.028$). OR = ۰/۰۲۶ vs ۰/۰۲۹. P value = ۰/۰۲۲ Gly299 vs ۰/۰۲۶. OR = ۰/۰۸ vs ۰/۰۰۸: (Ile399 Gly299). در مورد پلیمورفیسم Arg753Gln ژن TLR2، هیچ تفاوت معنی‌داری بین گروه شاهد و بیمار مشاهده نشد ($p > 0.05$)؛ (پلیمورفیسم دیگر Arg677Trp TLR2) نیز در هیچ کدام از موارد مورد مطالعه یافت نگردید.

نتیجه‌گیری: نتایج ما نشان می‌دهند که پلیمورفیسم‌های ژنتیکی TLR4 ممکن است در خطر ایجاد بیماری سل پس از مواجهه با مایکوباکتریوم مؤثر باشند. علاوه بر این فراوانی بسیار کم واریانت‌های ژنتیکی TLR2 نیز در جمعیت ایرانی آشکار گردید.

کلیدواژه‌ها: ۱- سل ۲- پلیمورفیسم ژنتیکی ۳- پذیرنده‌های شبه Toll ۴- جمعیت ایرانی

* دکتر نادر تاجیک I

محمد رضا نصیری II

محمد جعفری II

دکتر طاهره موسوی III

دکتر پریسا فرنیا IV

دکتر علیرضا سالک مقدم V

دکتر مجتبی سنگیان VI

تاریخ دریافت: ۸۷/۷/۱۴، تاریخ پذیرش: ۸۷/۱۲/۲۶

مقدمه

در عاقبت عفونت مؤثر می‌باشد. با این وجود شاخص‌های ژنتیکی استعداد ابتلا به TB، در افرادی که سیستم ایمنی آنها عملکرد سالمی دارد به مقدار زیادی ناشناخته هستند. ژن‌های دخیل در روندهای ایمونولوژیک که برای کنترل عفونت M.TB ضروری می‌باشند، به عنوان عوامل مستعد کننده بیماری محسوب می‌گردند.^(۲)

سل (TB) به عنوان یک مشکل اساسی در بهداشت جهانی، سالیانه بیش از دو میلیون نفر را به کام مرگ می‌کشد. عفونت با مایکوباکتریوم توبرکولوزیس (M.TB) عامل ایجاد سل، تقریباً در یک سوم جمعیت دنیا اتفاق افتاده ولی فقط حدود ۱۰٪ از این افراد در طول حیات خود در معرض خطر بروز TB قرار دارند.^(۱) تفاوت‌های ژنتیکی افراد آلوده

این مقاله خلاصه‌ای است از پایان‌نامه آقای محمد رضا نصیری درجه کارشناسی ارشد به راهنمایی دکتر نادر تاجیک و دکتر طاهره موسوی و مشاوره دکتر علیرضا سالک مقدم، دکتر پریسا فرنیا و دکتر مجتبی سنگیان، سال ۱۳۸۷.

(I) دانشیار بخش ایمونولوژی پیوند و ایمونوژنتیک، گروه و مرکز تحقیقات ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران (** مؤلف مسؤول)

(II) کارشناسی ارشد، بخش ایمونولوژی پیوند و ایمونوژنتیک، گروه و مرکز تحقیقات ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران

(III) استاد بخش ایمونولوژی پیوند و ایمونوژنتیک، گروه و مرکز تحقیقات ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران

(IV) استادیار، آزمایشگاه مایکوباکتریولوژی، بیمارستان مسیح دانشوری، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

(V) استادیار گروه ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران